

Verksamhetsberättelse

ViS nätverk för vuxnas matematiklärande

Verksamhetsåret 2021

Uppdraget

Vuxenutbildningen i Sveriges kommuner styrs av gemensamma lagar och regler men saknar likartade ekonomiska förutsättningar. I vissa kommuner är vuxenutbildningen lågprioriterad jämfört med andra skolformer och personalen har lite kontakt med andra vuxenutbildare. Det är heller inte ovanligt att kommuner använder sig av möjligheten att anordna all sin verksamhet på entreprenad, vilket ofta leder till att orter får många utbildningsanordnare som även de har minimalt erfarenhetsutbyte.

Många kommuner möter stärkta krav på flexibla utbildningsformer, vilket ger en ökad komplexitet, varför olika yrkesgrupper inom den kommunala vuxenutbildningen och på entreprenad behöver samverka mer. ViS-matematik vill underlätta och stödja denna kommunikation. Därför har vi under året anordnat webinarier som inte bara vänder sig till matematiklärare.

Vi har under året också arbetat aktivt med att kartlägga medlemmars önskemål om kompetensutveckling. Detta har vi gjort i dialogform och genom enkäter. På så sätt har vi också fått bra tips på aktiviteter som vi kan planera att genomföra. Ett annat av våra viktiga uppdrag är att förstå och om möjligt bidra till att höja de låga resultaten i ämnet. Vis-matematik ska:

- skapa forum för dialog mellan vuxenutbildare,
- skapa forum för dialog mellan praktiker och forskare för att utveckla en vuxenutbildning som vilar på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund,
- verka för påverkansarbete som rör matematikämnets roll och betydelse i vuxenutbildningen och samhällsutvecklingen,
- lyfta frågor som rör vuxnas lärande,
- lyfta och sprida idéer, exempel och erfarenheter,
- synliggöra ViS och nätverkets arbete gentemot vuxenutbildare, organisationer och myndigheter samt

- verka för att vuxenutbildningens speciella förutsättningar och villkor får en mera framträdande roll i lärarutbildningen samt att kompetensutvecklingsmöjligheterna förbättras

Verksamhet under året

Fokusområde

Årets mer specifika fokusområde har varit att använda digitala verktyg för att organisera fortbildning kring aktuella teman. En del av fortbildningen har även riktat sig mot andra yrkeskategorier inom vuxenutbildningen än skolledare och lärare i matematik.

För övrigt fokuserar vi alltid på att försöka tillgodose medlemmarnas önskemål och intressen. Under året har vi därför följt samhällsutvecklingen, nationellt och internationellt, samt de nya kursplanerna och det förslag till ämnesutformningen i matematik som är tänkt att implementeras år 2025. Två webinarier som vi har anordnat har därför handlat om Coronapandemin och hur statistiken används och tolkas ur ett matematiskt perspektiv, men även ur ett allmänintresse. Ett annat har fokuserat på den nya betygsskalan på grundläggande nivå, de nya ämnesplanerna på gymnasial nivå men även på den planerade ämnesutformningen på gymnasiet.

Förändringar som påverkar yrkesgruppen

Som för alla andra verksamheter har ViS-matematik påverkats av pandemin. För oss har det inneburit ett rejält kliv framåt när det kommer till att genomföra webinarier. En annan effekt är att vi har utvecklat en bra kommunikationsform genom vilken vi i huvudsak har haft aktiviteter på inte mer än två timmar.

Mötesplatser

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Den 13 april genomfördes i samarbete med ViS styrelse ett webinarium som lyfte skollagens krav på att verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Då diskuterade forskare, Skolverkets experter och lärare frågeställningar som vad vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet betyder och hur man bör arbeta i praktiken.

Medverkande var Jonna Wiblom och Tammi Gustavsson Nadel från Skolverket, Jörgen Dimenäs från högskolan Dalarna och Christer Näslund från Komvux i Borlänge samt vårt eget nätverk.

Statistikens, diagrammens och modelleringens roller i matematikkurserna – i ljuset av mediabevakningen av pandemin

Under två eftermiddagar, torsdag 29 april och onsdag 19 maj, bjöd vi in till webinarier med samtal kring behovet och betydelsen av statistikkunskaper. Vid det första tillfället samtalade

de fyra forskarna Tom Britton, Martin Lackéus, Jonas Bergman Ärlebäck och Odur Olander med varandra med utgångspunkt från sina forsknings/intresseområden. Vid det andra tillfället, den 19 maj, fick de didaktiska frågorna större utrymme. Då medverkade Martin Lackéus, Jonas Bergman Ärlebäck och Odur Olander.

Några frågeställningar var: Hur skapas modeller för smittspridning? Hur tolkas diagram och olika statistiska mått? Hur insamlas och tolkas data av ”mjukare karaktär”? Vilka didaktiska utmaningar finns det? Det fanns också möjlighet att i mindre grupper träffa forskarna i dialogform och för kontaktskapande och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. Frågorna hade stort allmänintresse, inte bara för matematiklärare utan också för skolledare och andra yrkeskategorier.

Rapporteringen i olika medier om covid-19 visar tydligt hur viktigt det är för alla medborgare att kunna tolka och förstå den information som myndigheter och media lämnar i form av texter, statistik och diagram. Det är unikt att delar av matematikkurserna får en sådan aktualitet!

Aktuella förändringar som berör vuxenutbildningens matematikkurser på grundläggande- och gymnasienivå.

Den 25 november anordnade vi ett webinarium om aktuella och kommande förändringar inom vuxenutbildningens matematikkurser på grundläggande- och gymnasial nivå. Webbinariet var mycket uppskattat och fler än hundra deltagare anslöt sig. Medverkade gjorde Simon Husmark och Johan Falk från Skolverket och så blev det möjligt för deltagarna att ställa frågor och ha en dialog med Skolverket. Vi presenterade såväl vårt nätverksarbete som ViS övriga verksamheter, några av våra samarbetspartners samt kommande aktiviteter, både i egen och andras regi. De aktiviteter i andras regi som berör vuxnas matematiklärande och presenterades var matematikbiennalen, ALMs (Adults Learning Mathematics) sommarkonferens, denna gång i Barcelona, och NVLs nordiska konferens med inriktning mot vuxnas lärande i matematik. Avslutningsvis inbjöds deltagarna att komma med förslag på aktiviteter till nästa verksamhetsår.

Påverkansarbete

Under året har vi lämnat matematikspecifika synpunkter på den planerade övergången från kursutformning till ämnesutformning. Följande områden belystes ytterligare:

- ViS syn på ämnesbetyg i Komvux.
- Om föreslagen modell ska användas.
- När är en övergång lämplig?
- Fördelar/nackdelar med samtidig övergång?
- Övriga synpunkter på Betygsutredningens förslag.

Kommunikation

Nätverkets informationskanaler har i huvudsak varit ViS nyhetsbrev, ViS hemsida och utvärderingar av webinarier. Därutöver har kommunikationen skett via personliga kontakter och sociala medier.

Återkoppling till periodens verksamhetsplan

På grund av pandemin har vi tvingats avvakta med planerade aktiviteter, se verksamhetsplanen för 2021.

Samverkan

Nätverket har medverkat i arbetsgruppen för utredning av samarbetsformer mellan styrelse och nätverk. Med de två andra nätverken har vi haft täta och goda kontakter med ett tiotal möten under året.

En organisation som vi har ett tätt samarbete med är ALM (Adults Learning Mathematics) i vilken vi även har två styrelseledamöter. Andra betydelsefulla samarbetspartners är Linköpings universitetet, NCM (Nationellt centrum för matematikutbildning), NVL (Nordiskt nätverk för vuxnas lärande) och Encell (Sveriges nationella kompetenscentrum för livslångt lärande). I Linköping har vi under året träffat Andreas Fejes och några av hans medarbetare. NCM, Encell och Linköpings universitet har varit ett stöd som källor till inspiration och kunskap men även till glädje för att sprida information och tillhandahålla möteslokaler. En organisation som vi har lite lösare band till är SMaL (Sveriges matematiklärare).

Utöver ovan har vi också goda kontakter med Skolverket och forskare. Dessa har vi etablerat genom åren. Genom att nätverka kan vi hålla oss uppdaterade kring hur vuxenutbildningen i matematik organiseras och utvecklas i Sverige och i andra länder. När vi nätverkar får även fler lära känna ViS!

Arbetsgruppen

Hans Melén
Linda Jarlskog
Charlotte Arkenback-Sundström
Christer Näslund
Tomas Näslund
Monika Lundberg

Hermods
kommunal vuxenutbildning, Lund
Academedi, Göteborg
kommunal vuxenutbildning, Borlänge
kommunal vuxenutbildning, Östhammar
IAF, Sundsvall